

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/157/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214208759
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214208759.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a členov senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Martin Holíč, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený advokátskou spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanej: Z. T., nar. XX. Z. XXXX, S. D., Y. X. XXX/XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou: J. M., zamestnankyňa Okresného súdu Dunajská Streda, o zaplatenie 554,59 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 14C 267/2014-67 zo dňa 12. septembra 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním prvostupňový súd návrh zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie po citácii § 497 Obchodného zákonníka, § 2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, ods. 2 písm. g) a i), ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase podpísania zmluvy, § 39, § 517 ods. 1, § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., § 132 O.s.p., § 120 ods. 1 O.s.p. vecne odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že predmetná zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, výšku, počet a termíny splátok úrokov a výšku, počet a termíny splátok iných poplatkov; ďalej neobsahuje konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru vyjadrenú konkrétnym dátumom. Pre uvedené nedostatky sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdných skutočností. Účastníkov, teda zaťažuje dôkazné bremeno preukázania svojich tvrdení pod následkom neunesenia dôkazného bremena. Súd po preskúmaní spisu zistil, že pôvodný veriteľ poskytol žalovanej úver vo výške 115,81 eur, avšak žalobca od žalovanej žiada sumu vo výške 554,59 eur. Žalobca požadovanú istinu vo svojom návrhu nešpecifikoval, neuviedol ani to, koľko žalovaná uhradila a presne kedy sa dostala do omeškania. Rovnako žalobca nepredložil súdu ani splátkový kalendár. Vzhľadom na tieto skutočnosti, ako aj na to, že pôvodným veriteľom poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, súd konštatuje, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal skutočnosti dôležité pre rozhodnutie, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď po procesnej stránke bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, v konaní si však žiadne trovy neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok preskúmal a zmenil tak, že návrhu na začatie konania vyhovie v plnom rozsahu resp. zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil aj trovy konania, trovy právneho zastúpenia v prvostupňovom a odvolacom konaní vo výške spolu 50,47 eur. Právny predchodca žalobcu - Tatra banka a.s. so žalovanou preukázateľne uzavrela zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať pravidelnými mesačnými splátkami. Ku dňu postúpenia pohľadávky vyčíslil postupca dlžnú sumu vo výške 554,59 eur v súlade s prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, ktorou Tatra banka a.s. deklarovala, že výška špecifikácie pohľadávky je generovaná bankovým systémom. Vyčíslenie pohľadávky teda predstavuje listinný dôkaz generovaný bankovým systémom, ktorý je certifikovaný a podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Odvolateľ poukazuje na skutočnosť, že súd žalobcu nevyzval na bližšie preukázanie dlžnej sumy a preto sa žalobca domnieva, že predložený výpis z bankového systému je pre súd dostatočným spôsobom na preukázanie výšky dlžnej sumy. Zároveň odvolateľ poukázal na skutočnosť, že súd ani nevytýčil pojednávanie a preto ani nemá vedomosť o lehote, v ktorej môže súdu požadované doklady predložiť a vyjadriť sa k uplatnenému nároku. Súd počas konania nevyjadril pochybnosti o oprávnenosti nároku žalobcu a neuviedol ktoré skutočnosti má za preukázané a ktoré nie, a preto žalobca nemohol produkovať konkrétne dôkazy na unesenie dôkazného bremena. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.05.2011 spis. zn. 26Cob 51/2011. Pokiaľ by súd vyjadril pochybnosti o uplatnenom nároku, prípadne žalobcu vyzval na bližšiu špecifikáciu, žalobca by vyžiadal potrebné doklady od pôvodného veriteľa pohľadávky a súdu by zaslal špecifikáciu spolu aj s platobnou históriou. Odvolateľ preto zastáva názor, že v rozhodnutí súdu absentuje zásada spravodlivosti, nakoľko žalobca resp. jeho právny predchodca si splnil svoju zmluvnú povinnosť, poskytol pre potreby žalovanej finančné prostriedky, pričom žalovaná si svoje povinnosti neplnila, v dôsledku čoho žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky neboli vrátené. Žalobca zastáva názor, že konanie sa riadi zásadou kontradiktórnosti konania a pokiaľ žalovaná nesúhlasila so žalobným návrhom prípadne mala za to, že dlžnú sumu uhradila, túto skutočnosť mala preukázať.

Opatrovníčka žalovanej odvolací návrh nepodala, k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku (§ 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, keď prvostupňový súd vykonal dokazovanie v súlade s ust. § 120 O.s.p. a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty žalobcu nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu sa žiada dodať už iba nasledovné:

V zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

V zmysle § 132 Občianskeho súdneho poriadku dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivosti prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

Hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p. je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

Súd prvého stupňa túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých súd skonštatoval, že Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. však súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým prípustnosť dovolania. (porovnaj aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 37/1993 a pod R 125/1999). Odňatie možnosti konať pred súdom s následkom prípustnosti dovolania nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykoná (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. apríla 2012, sp. zn. 6 Cdo 51/2012). Súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy účastníka konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.09.2011, sp. zn. 6 Cdo 153/2011).

Odvolací súd dáva do pozornosti aj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom súd skonštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykoná ďalšie navrhnuté dôkazy (§ 157 ods. 2 Občiansky súdny poriadok). Skutočnosť, že okresný súd a ani následne krajský súd neakceptovali návrhy na vykonanie dokazovania predložené sťažovateľom, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení jeho práv. Zásah do základného práva na súdnu ochranu či práv na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 350/08 z 30. septembra 2010).

Odvolačný súd zhodne s prvostupňovým dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh žalobcu je v celom rozsahu nedôvodný.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca sa proti žalovanej domáhal zaplataenia postúpenej pohľadávky vo výške 554,59 eur, úroku z omeškania vo výške 8,25% p.a. z dlžnej sumy 554,59 eur od 20.11.2013 do zaplataenia a náhradu trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy č. 00-0000876257 uzatvorenej dňa 18.01.2008 poskytol pôvodný veriteľ žalovanej úver, pričom žalovaná sa zaviazala splácať predmetný úver. Žalovaná svoj dlh nesplnila. K návrhu žalobca predložil zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby uzavretej medzi veriteľom - Tatra banka, a.s. a žalovanou zo dňa 18.01.2008, všeobecné obchodné podmienky Tatra banky, a.s., oznámenie o ukončení zmluvného vzťahu a o postúpení pohľadávky zo dňa 26.11.2013, zmluvu o postúpení pohľadávok medzi postupcom - Tatra banka, a.s. a postupníkom - žalobcom zo dňa 19.11.2013, prílohu č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok kde je uvedené číslo klienta, číslo produktu, menom, priezviskom, rodné číslo, číslo úverovej zmluvy, dátum otvorenia účtu, úverový limit 995,82 eur, istina - zostatok 554,59 eur, sadzba sankčného úroku 14,9.

Odvolačný súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom prvostupňového súdu o nesplnení dôkaznej povinnosti a neunesení dôkazného bremena, poukajúc na to, že žalobca v sporovom konaní, ktoré sa začína podaním návrhu, je povinný uviesť skutočnosti, o ktoré sa opiera jeho právo alebo iný nárok. Podstatou tejto povinnosti je tvrdenie skutočností rozhodujúcich z hľadiska veci samej. Žalovaný ako druhá procesná strana má povinnosť tvrdiť skutočnosti, ktoré vo svojej podstate znamenajú alebo znamenali, že právo (nárok) žalobcu nevzniklo, zaniklo, zmenilo sa, prípadne je tu iná prekážka pre jeho súdne uplatnenie. Tieto povinnosti tvrdenia sú základom pre bremeno tvrdenia, ktoré spravidla zaťažuje obe protistojace procesné strany. Neunesenie bremena tvrdenia vyúsťuje do procesného neúspechu toho účastníka sporu, ktorý nedokázal formulovať tvrdenia o konkrétnych skutočnostiach, ak tieto skutočnosti boli predpokladom na použitie pravidla správania obsiahnutého v právnej norme. Každého z účastníkov sporového občianskeho súdneho konania zaťažuje povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (tzv. dôkazná povinnosť). Cieľom tejto dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie tejto dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

Odvolačný súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom prvostupňového súdu, keď z predložených listinných dôkazov nemožno považovať za preukázané tvrdenia žalobcu uvedené v návrhu ohľadne dlžnej sumy. Žalobca nijako súdu nepreukázal, kedy a koľko žalovaná uhradila na základe zmluvy, kedy si prestala plniť zmluvné povinnosti, ako dospel k žalovanej sume. K sumám uvedeným v žalobe nebolo možné dospieť ani na základe doloženej prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok (č.l. 37 spisu). Z obsahu zmluvy a z podanej žaloby vyplynulo, že žalovaná poskytnutý úver čiastočne splatila, preto bolo nevyhnutným skúmať, kedy jednotlivé splátky úveru realizovala a ako tieto boli zo strany veriteľa započítané, aby bolo možné ustáliť, či a koľko zostáva dlžníkovi ešte zaplatiť, zohľadniac pritom normy spotrebiteľského práva. Toto nebolo možné len na základe skutočností tvrdných a preukázaných zo strany žalobcu, ktorý špecifikoval len zostatok dlžnej istiny, bez možnosti verifikácie správnosti takejto špecifikácie.

S poukazom na uvedené právne a teoretické východiská odvolací súd uzatvára, že žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno, keď v konaní dostatočnými dôkazmi nepreukázal, že jeho nárok v rozsahu uplatnenom v žalobe je dôvodný. Odvolací súd je pritom toho názoru, že v danej veci neboli splnené podmienky, aby súd výnimočne vykonal aj iné dôkazy, ako ich v konaní predostrel žalobca.

So zreteľom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako v celom rozsahu vecne správny, včítane závislého výroku o náhrade trov konania, s použitím ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní plne úspešnej žalovanej vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov proti neúspešnému žalobcovi. Keďže si ale žalovaná náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnila (a podľa obsahu spisu jej

ani žiadne v odvolacom konaní nevznikli), odvolací súd žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.